Hukuk Bölümü 2007/504 E., 2007/452 K.

"İçtihat Metni"

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu'nun 10.4.2006 gün ve 717/16 sayılı kararı ile, davacının; dağıtıcısı dışında bir yerden akaryakıt ikmal etmesi nedeniyle, 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu'nun 19. maddesinin 2. fıkrasının (a) bendinin (4) numaralı alt bendi ile "Petrol Piyasası Kanununun 19. Maddesi Uyarınca 1.1.2005 Tarihinden İtibaren Uygulanacak Para Cezaları Hakkında Tebliğ" gereği Kanunun 19. maddesinin 4. fıkrası gereğince bayiler için belirlenen 142.982YTL olarak uygulanmasına karar verilmiştir.

Davacı vekili, para cezasının kaldırılması istemiyle adli yargı yerinde itirazda bulunmuştur.

BATMAN SULH CEZA MAHKEMESİ; 12.2.2007 gün ve D.İş: 2006/1097 sayı ile, muteriz vekili, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun 10.04.2006 tarih ve 717/16 no'lu kararına itiraz ederek, 142.982,00 YTL lik idari para cezasının kaldırılmasını talep etmiş ise de, 19.12.2006 tarihinde yürürlüğe giren 5560 sayılı Yasa ile 5326 sayılı Yasa'nın 3. maddesinin değiştirildiği, Kabahatler Kanunu'nun "kanun yoluna başvuru yollarına" ilişkin hükümlerinin özel kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağının belirtildiği, işbu itiraz konusuna ilişkin olarak 5015 sayılı Petrol Piyasası Yasası'nın 21/3. maddesinde de, kurul kararlarına yapılan itiraza Danıştay'ın bakmakla görevli olduğunun belirtildiği, tüm bu hususlar nazara alındığında söz konusu itiraza Mahkemelerinin bakma görevinin sona erdiği, özel kanun olan 5015 sayılı Petrol Piyasası Yasası uyarınca Danıştay'ın yetkili ve görevli yargı mercii olduğunun anlaşıldığı gerekçesiyle 19.12.2006 tarihinde yürürlüğe giren 5560 sayılı Yasa ile 5326 sayılı Yasa'nın 3. maddesinin değiştirilmesi ve 5015 sayılı Yasa'nın 21/3. maddesi dolayısıyla iş bu itiraz açısından CMK 3,4,5. maddeleri uyarınca görevsizlik kararı vererek, karar kesinleştiğinde dosyanın görevli ve yetkili Danıştay ilgili dairesine gönderilmesine karar vermiş; bu karar kesinleşmiştir.

Batman Sulh Ceza Mahkemesi, bu karara istinaden dava dosyasını Danıştay'a göndermiştir.

DANIŞTAY 13. DAİRESİ; 16.4.2007 gün ve E: 2007/4878, K: 2007/2238 sayı ile, davacı vekili tarafından davacı şirkete idarî para cezası verilmesine ilişkin Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu'nun 10.4.2006 tarih ve 717/16 sayılı kararına itirazen Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'na karşı Batman Sulh Ceza Mahkemesi'ne 23.5.2006 tarihinde yapılan başvuru sonucu, anılan Mahkemenin 12.2.2007 tarih ve Değişik iş No: 2006/1097 sayılı görevsizlik kararı üzerine, Danıştay Başkanlığına gönderilen dosyanın incelendiği, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "Görevli Olmayan Yerlere Başvurma" başlıklı 9'uncu maddesinin 1'inci fıkrasında, çözümlenmesi Danıştay'ın, idare ve vergi mahkemelerinin görevlerine girdiği halde, adlî ve askerî yargı yerlerine açılmış bulunan davaların görev noktasından reddi halinde, bu hususta kararların kesinleşmesini izleyen günden itibaren otuz gün içinde görevli mahkemede dava açılabileceği; görevsiz yargı merciine başvurma tarihinin Danıştay'a idare ve vergi mahkemelerine başvurma tarihi olarak kabul edileceği; aynı maddenin 2'nci fıkrasında ise, adlî ve askerî yargı yerlerine açılan ve görevsizlik sebebiyle reddedilen davalarda, görevsizlik kararının kesinleşmesinden sonra, birinci fıkrada yazılı otuz günlük süre geçirilmiş olsa dahi, idarî dava açılması için öngörülen süre henüz dolmamış ise, bu süre içinde idarî dava açılabileceğinin kural altına alındığı, Batman Sulh Ceza Mahkemesinin görevsizlik kararı üzerine, davacı veya vekili tarafından, Danıştay'da dava açılmak üzere verilmiş bir dilekçe bulunmadığı, bu durumda, yukarıda yer alan Kanun maddesi uyarınca, adli yargı yerince görevsizlik kararı verilmek suretiyle doğrudan Danıştay Başkanlığı'na gönderilen dava dosyasının inceleme olanağı bulunmadığı, bu nedenle, esas kaydının kapatılarak, dosyanın, Batman Sulh Ceza Mahkemesi'ne iade edilmesine karar vermiştir.

Bunun üzerine, BATMAN SULH CEZA MAHKEMESİ; 17.9.2007 gün ve D.İş: 2007/1156 sayı ile, muteriz vekilinin Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun 10.4.2006 tarih ve 717/16 no'lu kararına ilişkin yapmış olduğu itirazı ile alakalı olarak Mahkemelerince 5326 sayılı Yasa'nın 3. maddesindeki değişikliğe istinaden 12.2.2007 tarih ve 2006/1097 Değişik İş numarası ile görevsizlik kararı verildiği ve dosyanın Danıştay ilgili Dairesine gönderildiği, Danıştay 13. Daire Başkanlığı'nın ise 16.4.2007 tarih ve 2007/2238 Karar sayılı kararı ile; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "Görevli Olmayan Yerlere Başvurma" başlıklı 9. maddenin 1. ve 2. fıkralarına istinaden dosyayı Mahkemelerine iade ettiği, muteriz hakkında Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından 10.4.2006 tarih ve 717/16 no'lu karar ile 142.982.00 YTL idari para cezası tanzim edildiği, muteriz vekili ise 21.5.2006 tarihli dilekçesi ile 5326 sayılı Kabahatler Kanunu uyarınca ilgili idari para cezasına itiraz ederek, kaldırılmasını talep ettiği, yargılamanın devam ettiği sırada 19.12.2006 tarihinde 5560 sayılı Yasa'nın yürürlüğe girdiği ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesinde değişiklik yaparak, Kabahatler Kanunu'nda yer alan "Kanun yoluna başvuru yollarına" ilişkin hükümlerin, özel kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağının hüküm altına alındığı, yani idari para cezasına konu olan olayın ilişkin olduğu özel yasada, para cezasına hangi yerde itiraz edileceği belirtilmiş ise, söz konusu mercie itiraz yapılacağı, Kabahatler Kanunu uyarınca Sulh Ceza Mahkemesine gidilemeyeceği, somut olayda da idari para cezasına konu olayın ilişkin olduğu özel yasanın 5015 sayılı Petrol Piyasası Yasası olduğu, 5015 sayılı Yasa'nın 21/3. maddesinde de kurul kararlarına yapılan itirazlara Danıştay'ın bakmakla görevli olduğunun belirtildiği, dosyaya konu, 142.982.00 YTL'lik idari para cezasını öngören Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun 10.04.2006 tarih ve 717/16 nolu kararının da bir kurul kararı olduğu ve bu yasal durum karşısında söz konusu karara yapılan itiraza da Danıştay'ın bakmakla görevli bulunduğu, 5560 sayılı Yasa ile 5326 sayılı Yasa'nın 3. maddesindeki değişiklikle söz konusu itiraza bakma görevinin Mahkemelerinden çıktığı, yürürlükte bulunan yasal durum bu şekilde olmasına rağmen, Danıştay 13. Daire Başkanlığı'nın dosyayı tekrar Mahkemelerine iade ettiği, ancak, bu aşamadan sonra Mahkemelerince söz konusu itiraza bakılmasının apaçık Kanuna aykırılık oluşturacağı, ayrıca Mahkemelerince, Danıştay'a görevsizlikle gönderilen dosyanın tekrar Mahkemelerine iade edilmesinin usule de aykırı bulunduğu, zira ortada iki ayrı görevsizlik kararı mevcut olup, hangi mahkemenin görevli olduğuna ortak yüksek görevli mahkeme olan Uyuşmazlık Mahkemesi'nin karar vermesi gerektiği, zira, dosyanın görevsizlikle gönderildiği Mahkeme de görevsiz olduğunu düşünüyorsa görev uyuşmazlığını çözmek üzere dosyayı ortak yüksek görevli mahkemeye göndermesi gerektiği, somut olayda idari yargı ile adli yargı arasında olumsuz görev uyuşmazlığı çıktığından dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gitmesinin icap ettiği gerekçesiyle 19.12.2006 tarihinde yürürlüğe giren 5560 sayılı Yasa ile 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesindeki değişiklik ve 5015 sayılı Yasa'nın 21/3. maddesi nazara alınarak Mahkemelerinin iş bu itiraz açısından CMK'nın 3,4,5. maddeleri uyarınca görevsizliğine karar vererek, karar kesinleştiğinde dosyanın görevli ve yetkili Danıştay ilgili Dairesine gönderilmesine, Danıştay 13. Daire Başkanlığı da görevsizlik kararı verdiğinden, görevli mahkemenin tespiti açısından dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine karar vermiş, bu karar, kesinleşmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Ahmet AKYALÇIN'ın Başkanlığında, Üyeler: Mahmut BİLGEN, Ramazan TUNÇ, O. Cem ERBÜK, Ayper GÖKTUNA, Serdar AKSOY ve Muhittin KARATOPRAK'ın katılımlarıyla yapılan 26.12.2007 günlü toplantısında; Raportör-Hakim Nurdane TOPUZ'un 2247 sayılı Yasa'da öngörülen koşulları taşımayan başvurunun reddi gerektiği yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Ayla SONGÖR ile Danıştay Savcısı Gülen AYDINOĞLU'nun başvurunun reddi gerektiği yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre;

Uyuşmazlık Mahkemesi Genel Kurulunun 11.7.1988 günlü, E:1988/1, K:1988/1 sayılı İlke Kararında, "2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun bütünüyle incelenip değerlendirilmesinden, bu Kanunun uygulanması yönünden 2 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan, 'ceza uyuşmazlıkları' ibaresinden, savcının ya da şahsi davacının talebi ile başlayan yargılaması sonunda sanığın mahkumiyetine ya da beraatine hükmedilebilecek davalarda, askeri ve adli ceza mahkemeleri arasında çıkan görev ve hüküm uyuşmazlıklarının anlaşılması, bunun dışında kalan tüm görev uyuşmazlıklarının 'hukuk uyuşmazlığı' sayılması gerektiği sonucuna varılmaktadır. Uygulanması idari organlara bırakılan cezalar, adli nitelikte olmadığından, bunlar hakkında yapılan itirazlar ya da açılan davalar 'ceza davası' olarak nitelendirilemezler. İdari niteliklerinden dolayı bu davalara ilişkin görev ve hüküm uyuşmazlıklarının Uyuşmazlık Mahkemesinin Hukuk Bölümünde incelenip çözümlenmesi gerektiği..." açıkça belirtilmiştir. Bu durum göz önüne alındığında, olay bölümünde yazılı başvuru konusu görev uyuşmazlığının Hukuk Bölümünde incelenmesi gerektiği kuşkusuzdur.

2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesinde, "Adli, idari, askeri yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler. (Değişik:21.1.1982-2592/6 md.) Mahkemenin gerekçeli kararı, dava dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir" denilmiştir. Aynı Yasanın 27. maddesinde ise, Uyuşmazlık Mahkemesinin, uyuşmazlık çıkarmaya veya görev uyuşmazlıklarına ilişkin istemleri önce şekil ve süre açısından inceleyeceği; yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddedeceği kuralına yer verilmektedir.

Sulh Ceza Mahkemesi 17.9.2007 günlü ikinci kararı ile, görevsizlik kararı vererek, Danıştay 13. Daire Başkanlığı da görevsizlik kararı verdiğinden, görevli mahkemenin tespiti açısından dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine karar vermiştir. Oysa, Sulh Ceza Mahkemesince 12.2.2007 tarihinde görevsizlik kararı verilerek, dosyanın Danıştay'a gönderilmesi üzerine Danıştay 13. Dairesi; Batman Sulh Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararı üzerine, davacı veya vekili tarafından, Danıştay'da dava açılmak üzere verilmiş bir dilekçe bulunmadığı, bu durumda, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 9. maddesi uyarınca, adli yargı yerince görevsizlik kararı verilmek suretiyle doğrudan Danıştay Başkanlığı'na gönderilen dava dosyasının inceleme olanağı bulunmadığı, bu nedenle, esas kaydının kapatılarak, dosyanın, Batman Sulh Ceza Mahkemesi'ne iade edilmesine karar vermiştir. Bir başka ifadeyle, Danıştay 13. Dairesi kararı, görevsizlik kararı olmayıp, doğrudan Danıştay Başkanlığı'na gönderilen dava dosyasının inceleme olanağı bulunmadığından, dosya esas kaydının kapatılmasına ilişkin karardır.

Açıklanan nedenlerle, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesinde öngörülen koşulları taşımayan başvurunun, aynı Yasanın 27. maddesi uyarınca reddi gerekmiştir.

SONUÇ: 2247 sayılı Yasa'nın 19.maddesinde öngörülen koşulları taşımayan BAŞVURUNUN, aynı Yasanın 27. maddesi uyarınca REDDİNE, 26.12.2007 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.